

виступати засобом самоорганізації та саморозвитку майбутнього фахівця-психолога. В своєму дослідженні ми звертаємо увагу в першу чергу на проблематику впливу портфоліо як засобу формування професійної компетентності майбутнього психолога, методики, організаційних та педагогічних умов його створення на формування професійних якостей майбутнього психолога, які дадуть змогу скласти уявлення про професійної здобутки та нахили, сформовані в процесі підготовки у ВНЗ.

Висновки. Соціальна та економічна ситуація, яка склалася в останні роки в Україні, активна інтеграція до світових та європейських структур як на загальнодержавному рівні, так і на рівні окремих суб'єктів вимагає кардинально нового підходу до підготовки фахівців. Сучасна професійна освіта має забезпечувати суспільство висококваліфікованими психологами, швидко і оперативно реагувати на нові вимоги щодо їх фаховості.

Таким чином, існуюча на сьогодні ситуація, по-новому ставить проблему ґрунтовної професійної підготовки фахових психологів та формування їх професійної компетентності, вимагає застосування інноваційних форм та засобів в навчальних програмах ВНЗ.

Література

1. Ковальчук В.В. Сутнісно-змістовна характеристика категорії «професійна компетентність» як показника рівня фахової підготовки студентів // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2007. - № 18/19.
2. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / [С.О.Сисоєва, А.М.Алексюк, П.В.Воловик та ін.]; за ред. С.О.Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
3. Ягупов В.В., Свистун В.І. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої освіти // Наукові записки НаУКМА.. Серія «Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота». – Том 71. – 2007. С.3-8.

МАКАРЕНКО Н.Г. (ВІ КНУ імені Тараса Шевченко)

ЧИ МОЖЛИВЕ ДОТРИМАННЯ ПРАВА ВІЙНИ В ГІБРИДНОМУ КОНФЛІКТІ (на прикладі військових дій на Сході України)

Протягом більш ніж двох років, доки тягнеться конфлікт на Донбасі на це питання можна відповісти з великою долею ймовірності – ні. Цьому є декілька суттєвих причин: по-перше, безпосередньо зміст та методи ведення такого новітнього виду збройних конфліктів, коли, навіть науковці повністю не сформулювали його підвалини, причини, методи за засоби протидії, тощо; по-друге, ми знаємо, що право практично завжди в законах формулює явища, які потребують суспільної регуляції, а гібридний конфлікт є явищем, яке знаходиться в найбільш активній фазі, постійно змінюються. Тому право війни практично не може зафіксувати ці трансформації тут і зараз; по-третє результатом такої трансформації виникла величезна проблема – визначити статус тих, хто приймає участь в гібридному конфлікті.

Класичне право війни визначало такі категорії: комбатанти (воєнні, ті що воюють); некомбатанти (які входять до складу збройних сил, але безпосередньо не приймають участь у бойових діях: військові кореспонденти, юристи, медичний персонал,

духівництво, інтенданти, тощо. Вони не є об'єктом воєнних дій з боку противника та мають право на його заступництво в тому випадку, якщо виявляться під його владою. Застосовувати зброю проти некомбатантів заборонено. Некомбатанти можуть мати особисту зброю, але не використовують її у воєнних діях, а тільки для самозахисту); ополчення, добровольчі загони, які входять або не входять до складу регулярних збройних сил; особовий склад рухів опору і партизанських формувань; особи, які надають допомогу збройним силам, але участі в бойових діях не приймають; члени екіпажів торгових суден і цивільних літаків, які надають допомогу воюючим; населення, що при наближенні противника взялося до зброї, якщо воно відкрито носить зброю і дотримується законів і звичаїв війни.

Здавалось, не має проблем з визначенням статусу учасника, навіщо «штучно створювати» нових учасників гібридного конфлікту? Але це не так, аналізувати за цією класифікацією можна лише тоді, коли вони за нормами Женевських Конвенцій та Додаткових протоколів мають на чолі особу, відповідальну за дії своїх підлеглих; мають певний і видимий здалеку знак розрізнення; відкрито носять зброю; додержуються у своїх діях законів і звичаїв війни.

Також Право війни наголошує, що поряд з законними учасниками збройного конфлікту є й незаконні. До них відносяться шпигуни та найманці. Визначення ознак найманства та його правового статусу в останні роки набуло гострої практичної необхідності через поширення цього явища. Право війни вважає найманцем особу, яка завербована на місці або частіше усього за кордоном спеціально для того, щоб воювати в збройному конфлікті, і яка фактично приймає в ньому участь. Поняття найманців визначається в ст. 47 Додаткового протоколу I від 1977 року до Женевських конвенцій 1949 року. Відповідно до цього документу найманець не має статусу комбатанта або військовополоненого.

Можна виділити такі ознаки найманця: він спеціально завербований на місці або за кордоном для того, щоб воювати в збройному конфлікті; він фактично приймає безпосередню участь у воєнних діях; він бере участь у воєнних діях, керуючись головним чином бажанням одержати особисту вигоду, і йому дійсно обіцяна стороною або з доручення сторони, що знаходиться в конфлікті, матеріальна винагорода, що істотно перевищує винагороду, обіцяну або виплачувану комбатантам такого ж рангу, і функцій, які входять в особовий склад збройних сил даної сторони; він не є ні громадянином сторони, що знаходиться в конфлікті, ні особою, яка постійно мешкає на території, контрольованою стороною, що знаходиться в конфлікті; не входить в особовий склад збройних сил сторони, що знаходиться в конфлікті; не посланий державою, котра не є стороною, що знаходиться в конфлікті, для виконання офіційних обов'язків у якості особи, яка входить до складу її збройних сил.

Виникає запитання до якої категорії віднести російських офіцерів і солдатів які масово знаходяться на території Сходу України, якщо по-перше, Росія не визначила себе стороною конфлікту, таким чином він не посланий державою, котра не є стороною, що знаходиться в конфлікті. Практично всі вони прибули з території країни, яка буцімто не стороною конфлікту, але за наказами якої він знаходиться на території України. Якщо посилала його Росія, що підтверджує маса документів загиблих військових свідчень про це, військомати Росії масово запрошують до служби задля підтримання братів-«ополченців» ДНР та ЛНР. Прибуваючи на територію України вони добре озброєні, вдягнені, облаштовані технікою, зброєю та засобами нічного бачення, добре харчуються. Таким чином Росія посилає нам десятки

тисяч найманців, незаконних учасників гібридного конфлікту, які у разі затримання повинні бути засуджені та отримати строки ув'язнення й ніякої репатріації їм не світить одразу після закінчення конфлікту, тільки після відбуття у в'язниці.

Інше питання торкається так званих ополченців ЛНР та ДНР. На перший погляд їх можна віднести до категорії ополчення, добровольчі загони, які входять і не входять до складу регулярних збройних сил, однак як бути положенням про знання та дотримання ними норм права війни. За існуючими даними кількість військових злочинів з військовополоненими, з місцевими жителями, проти майна є величезними. Тому в даній ситуації Україні необхідно збирати ці матеріали для подання в Гаазький трибунал, чим і займається Генеральна Прокуратура України та Міністерство Оборони України.

ПРИХОДЬКІНА Н. О. (ДВНЗ "Університет менеджменту освіти" НАПН України)

МЕДІАОСВІТА: "МОДА" ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ

У ХХІ столітті без медіа не можливий соціокультурний розвиток нації практично у всіх галузях, включаючи, зрозуміло, і освіту. Починаючи з 60-х років ХХ століття в провідних країнах світу (Великобританія, США, Канада, Австралія, Франція тощо) у педагогічній науці сформувався специфічний напрям «медіаосвіта», покликаний допомогти школярам і студентам краще адаптуватися в світі медіакультури, освоїти мову засобів масової інформації, вміти аналізувати медіатексти тощо. Так в канадській провінції Онтаріо з 1987 року медіаосвіта стала обов'язковим предметом у 5000 середніх шкіл з 7 по 12 клас. Трохи пізніше медіаосвіта стала обов'язковою у всіх школах Канади. В Австралії медіаосвіта з 1990 року існує як обов'язковий предмет з 1 по 12 клас середньої школи (а до неї - навіть у дитячих садах). Медіаосвіта - обов'язковий предмет в сучасних школах Великобританії, де, наприклад, 25000 16-річних старшокласників і 8000 студентів університетів обрали курс медіаосвіти для складання підсумкових іспитів (2, с. 58). До речі, інтенсивному розвитку медіаосвіти в багатьох країнах сприяла експансія американських засобів масової комунікації та інформації: багато європейських медіапедагогів намагалися розвивати критичне мислення учнів, щоб допомогти їм протистояти впливу заокеанської масової культури.

Ще в 1989 р. Рада Європи, керуючись документами ЮНЕСКО, прийняла «Резолюцію з медіаосвіти і нових технологій», де говориться: «Медіаосвіта має готувати людей до життя в демократичному громадянському суспільстві. Людям потрібно дати розуміння структури, механізмів і змісту медіа. Зокрема, людям потрібно розвивати здібності незалежного критичного судження про зміст медіа ... Визнаючи вирішальну роль медіа як телевізійного, радіо, кінематографічної і культурного досвіду дітей, медіаосвіта має починатися якомога раніше і тривати всі шкільні роки в якості обов'язкового для вивчення предмету» (1).

Один з провідних теоретиків сучасної медіаосвіти, британський вчений і педагог Л. Мастерман обґрунтував сім причин актуальності медіаосвіти в сучасному світі (3, с. 57), зокрема:

1. Високий рівень споживання медіа та насиченості сучасних суспільств засобами масової інформації.
2. Ідеологічна важливість медіа та їх впливу на свідомість аудиторії.